

1. Het onmogelijke gebeurt: mensen zien God!

De Rotterdamse bestuurskundige Kirsten Verdel publiceerde afgelopen donderdag een boek, dat ze heeft geschreven over de ondergang van de DSB-bank. Ruim een jaar geleden kwam ze in dienst van DSB. Daarvoor heeft ze gewerkt in het campagne-team van Barack Obama. In de krant stond: 'In de media verwierf Kirsten Verdel snel bekendheid als enige Nederlandse die zo dicht bij de nieuwe president van de VS in de buurt kwam.' Dat is dus héél bijzonder: als je zó dicht in de buurt komt van de Amerikaanse president, de machtigste man op aarde. Maar hoe machtig Barack Obama ook is, hij is en blijft een mens, een gewoon mens van vlees en bloed. In dit hoofdstuk, Exodus 24, gaat het niet over een ontmoeting met een mens, nee, hier gaat het over een ontmoeting van ménsen met de levende God! En als het nu al zó bijzonder is om in de buurt te komen van Barack Obama, hoeveel indrukwekkender is het dan om de Schepper van het heelal Zelf te ontmoeten! Wat er in dit hoofdstuk gebeurt, dat is zó uniek, zó onbeschrijflijk, zó groots, daar staat je verstand bij stil. En toch wordt het zo

sober beschreven, super eenvoudig: 'Zij zagen de God van Israël en het was alsof onder zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, als de hemel zelf in klaarheid. Zij aanschouwden God en zij aten en dronken.'

Dit kán niet! Wat hier staat kan niet. Vijf hoofdstukken eerder, in Exodus 19: 21, zegt God nog tegen Mozes: 'Daal af, Mozes, waarschuw het volk, dat zij niet op de berg Sinaï doordringen tot de HERE om iets te zien; dan zouden vélen van hen vallen.' En in Exodus 33: 20 zegt God tegen Mozes: 'Gij zult Mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens zal Mij zien en in leven blijven.' Zo lezen we dat de hele Bijbel door: God zien, als mens, dat kán niet, daar is God veel te heilig voor, te groots in luister en majesteit. God zien, dat betekent je dood!

Veel commentaarschrijvers over Exodus 24 schrijven dan ook: 'Nou ja, misschien dat het de tékenen van Gods aanwezigheid waren.' Of: 'Het zullen wel alleen Gods vóéten geweest zijn, want er staat dat er onder Zijn voeten een plaveisel was van lazuur.'

Maar dat stáát er allemaal niet! Er staat gewoon klip en klaar: Mozes, en Aäron, de hogepriester, en de twee oudste zonen van Aäron, Nadab en Abihu en die 70 leiders van Israël, die zágen God, ze aanschouwden God. Twee verschillende woorden in het Hebreeuws, die het heel duidelijk maken, er kan geen vergissing in het spel zijn: ze hebben Hem echt gezien! Het kan niet, en toch gebeurt het. 'Tot de vooraanstaanden van de Israëlieten strekte Hij Zijn hand niet uit,' staat er. Dát zou logisch geweest zijn, dat ze waren gedood! Maar deze mensen overkomt niets!

Nu is er wel een verschil tussen 'zien' en 'zien'. Midden op een zomerdag, met een heldere lucht, kun je de zon 'zien'. Maar als je op zo'n dag zegt: 'Ik zie de zon', dan zie je hem hooguit door je ooghoeken, want midden in die zon kijken, dat lukt je niet. Zou hier, in Exodus 24, misschien niet iets soortgelijks aan de orde zijn? Mozes en Aäron, en die andere 72 mensen, die zien de HERE. Maar die verschijning valt niet te beschrijven. Het enige wat er staat, is dat onder Zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, of (in een andere vertaling) van saffierstenen, als de hemel zelf in klaarheid. Dat zijn edelstenen met een prachtige blauwe kleur. Als het inderdaad zó geweest is, dat deze mensen

God zagen, maar net als bij de zon, Hem niet recht aan konden kijken, dan begrijp je ook waarom Mozes in Exodus 33 vraagt: 'Laat mij toch alstublieft Uw gezicht mogen zien.' 'Laat mij U toch echt aan mogen kijken.' En dat God dan zegt: 'Nee, Mozes, dát kan niet, dat zou je niet overleven. Je mag Mij alleen van achteren zien.'

2. Ze kunnen God alleen zien, omdat ze gereinigd zijn door bloed

Hoe het ook geweest is, hier is sprake van een ongelooflijk moment, een unieke openbaring van God.

'Wat is hier nou gaande?' vraag je je dan af. Wat gebeurt hier eigenlijk? Nou, weet u wat hier gebeurt? Dit moment, dat is eigenlijk de huwelijksluiting tussen God en Israël.

Het volk is bij de berg Sinaï aangekomen, en daar heeft God aan Zijn volk de Tien Geboden gegeven. Die Tien Geboden, dat is de grondwet voor Israël, en feitelijk voor de hele mensheid. Het is niet voor niets dat we hier in de ochtenddiensten zo vaak de Tien Geboden lezen. In die geboden laat God zien, in hoofdlijnen, hoe Hij het leven van ons, als mensen, bedoeld heeft.

Als God die Tien Geboden aan Israël heeft gegeven, dan werkt Hij die wetten ook nog uit, dat gebeurt in de hoofdstukken 20 tot 23. En dan ligt daar, om het zo maar even te zeggen, de verbondsacte. Het verdrag tussen God en Israël. De huwelijksacte. Mozes leest de acte voor (vers 3): 'Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden des HEREN en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden die de HERE gesproken heeft zullen wij doen.'

'Volk van Israël, neemt u aan tot uw wettige God: de HERE, de Schepper van hemel en aarde, en belooft u Hem trouw te zijn in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in ziekte en gezondheid, tot uw dood toe?'

Feitelijk is dat de vraag aan Israël. God dringt Zichzelf niet op. Hij komt niet met overweldigende kracht. Nee, Hij, de hoge God, vraagt Israël om de hand. En Israël zegt 'Ja'. Maar deze huwelijksacte wordt niet ondertekend. Er komt geen handtekening bij te pas. Nee, het gaat anders. Mozes bouwt een altaar, met twaalf stenen, voor elke stam van Israël één. Dan worden er offers gebracht, brandoffers en vredeoffers. Het bloed van de offerdieren wordt opgevangen in schalen. En dan wordt de helft van het bloed op het altaar gesprendeld. Dat bloed, dat is voor God. En de andere helft van het bloed, wat doet Mozes daarmee? Dat sprenkelt hij zo uit over de mensen. Maar hij doet dat niet zomaar. Eerst heeft hij nóg een keer, voor alle zekerheid, die huwelijksacte, het boek van het verbond, voorgelezen. dat lezen we in vers 7. En nóg een keer heeft het volk het uitgeroepen: 'Alles wat de HERE gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.'

Tweemaal heeft Israël 'Ja' gezegd. Bij zijn volle bewustzijn! En dan krijgt het bloed over zich heen. De helft van het bloed voor God, de helft voor de mensen. Tussen God en Israël ontstaat hier een bloedband. Voor eens en voorgoed zijn ze nu aan elkaar verbonden, aan elkaar vastgeklonken. Misschien zit jij nu wel een beetje te griezelen, van binnen. Al dat bloed! Stel je voor, dat je daar bij had gestaan! Al die bloedspetters in je gezicht, en op je kleren! Wat is nou de bedoeling daarvan? Is dat nou allemaal wel nodig?

Ja, dat is zeker nodig. Want het bloed van deze offerdieren heeft gevloeid in plaats van het bloed van mensen. Voor alle zonden van het volk Israël hoefden geen mensen te

bloeden, maar dieren namen de plaats in van het volk. Het kwaad gaat zó diep, dat kan niet zomaar even vergeven worden. Daar moet bloed voor vloeien. Misschien heeft u daar moeite mee. Waarom moet zonde nu bestraft worden, waarom moet er bloed vloeien? Kan God niet zó vergeven? Nee, dat kan God niet. En weet u waarom God dat niet kan? Omdat Hij weet hoe ontzettend veel er kapot gemaakt wordt door de zonde. Hoeveel mensen beschadigd zijn, gekwetst, gedeukt door de zonde van andere mensen. God is een God die de zonde bloedserius neemt! Daarom vloeit hier bloed. Om de schuld van mensen te bedekken. En als dat offer gebracht is en het bloed over het altaar en over de mensen is gesprenkeld, dan is de schuld verzoend. Dan zijn alle blokkades tussen God en Zijn volk weg. En dan klimmen ze omhoog, Mozes, Aäron en zijn zonen en de zeventig oudsten. Als gereinigde mensen. 'Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien.' Dat is precies wat er hier gebeurt. Het onmogelijke wordt mogelijk. Mensen zien hier: God Zelf!

3. God sluit Zijn verbond met heel gewone mensen

En dan staat er nog een heel klein zinnetje achteraan: '... (ze aanschouwden God) en zij aten en dronken.' Die 74 mensen, daar op die berg, die zoiets ongelooftijks meemaken – ze zien de God van Israël! – die gaan zitten op de grond, en dan komt het brood te voorschijn, en allerlei lekkere dingen, en wijn, en ze delen met elkaar, en ze eten en ze drinken.

Je zou zeggen: dat is dan toch wel het láátste waar je aan denkt! Als je God ziet! Gaan eten en drinken! En toch is dat precies Gods bedoeling. Waarom? Twee dingen: Ten eerste, omdat elk bondgenootschap in die tijd, elk verbond werd gevierd met een maaltijd. Koningen die een verbond sloten met elkaar, gingen samen aan tafel. En kunt u zich een bruiloft indenken zonder een maaltijd? Hier, op deze berg vierten Mozes, Aäron en de andere 72 het verbond met God. Dat is één. En er is nog een tweede reden. Als deze mensen gaan eten en drinken, maakt God hier heel duidelijk: 'Ik ben niet een God van supermensen, maar van heel gewone mensen.' De HERE, de heilige God, heeft daar, op de berg Sinai, een bondgenootschap gesloten met mensen zoals u en jij en ik. En gewone mensen mogen Hem daar zien, zonder dat er ook maar één barrière is. Gewone mensen die net als wij, trek krijgen als ze nog niet gegeten hebben. Mensen die kunnen genieten van een heerlijk hapje, mensen die kunnen lachen om een grap of een leuke woordspeling. Mensen die een niesbui kunnen hebben of soms last hebben van de hik. Mensen die hun verlangens hebben, hun verliefdheden, hun grote en kleine liefdes, hun seksuele gevoelens. Mensen met hun ambities en plannen, met hun goede en hun foute keuzes, hun triomfen en hun mislukkingen. 74 mensen, ménsen, *human beings*, zien daar God Zelf, en ze eten en ze drinken.

4. We mogen rein zijn, omdat we gekocht zijn met bloed, en zó God zien!

Zó ver is God gegaan. Zó ver is Hij mensen tegemoet gekomen! Hij heeft een bondgenootschap gesloten met heel gewone mensen. Nee, Hij is nóg verder gegaan! In Jezus Christus is Hij Zelf Mens geworden. Want hoe indrukwekkend ook, wat hier gebeurt in Exodus 24, toch is dit verbond, dit oude verbond, nog maar een voorlopig bondgenootschap. Het wijst vooruit naar het nieuwe verbond, het werkelijke verbond. Want ten diepste kan het bloed van dieren natuurlijk nooit de zonden van mensen bedekken en verzoenen. Daarom heeft Jezus Zijn eigen

bloed gegeven. Dit bloed van dieren wijst vooruit naar het bloed van de Verlosser. Dat nieuwe verbond, ook daarin staat Israël weer centraal, maar het gaat vérdér dan Israël, het omvat álle mensen die Jezus erkennen als Heer en Verlosser, uit elk volk en elke natie.

Wat zei Jezus, toen Hij de beker met wijn nam, bij de instelling van het Avondmaal? 'Deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed, dat voor velen vergoten wordt.' En dat nieuwe verbond, dat bondgenootschap, daar mogen u en ik in delen. Dat verbond, daarvan is de doop een eerste teken. Teken dat God ons in dat verbond op wil nemen. En het Avondmaal, daarmee vierten wij het verbond. Zoals het volk Israël hier, in Exodus 24, een verbondsmaaltijd viert, zo vierden wij vandaag het Heilig Avondmaal. Dat is dus een koninklijk huwelijksdiner. Daaraan mogen wij, als heel gewone mensen, deelnemen. Vindt u het niet wonderlijk?!

God sluit een bondgenootschap met mensen. Hij heeft daarvoor Zijn Zoon gegeven, en die Zoon, Jezus Christus, gaf Zijn leven, gaf Zijn bloed. Daarom mogen wij rein zijn, volkomen schoon. En reinen van hart, die mogen God zien. Hoe kun je als mens God zien? Daar op die berg, dat was uniek. En toch, het klinkt misschien heel vreemd, toch hebben u en ik méér gezien van God dan die oudsten daar op die berg. U en ik, wij kennen God beter dan zij. Weet u waarom? Omdat wij leven na de komst van Jezus. Wij hebben het Nieuwe Testament gekregen, waarin we Jezus mogen leren kennen. En Jezus zegt, in Johannes 14: 9: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.' In alles wat Jezus heeft gezegd, en geleerd, in Zijn wonderen en Zijn tekenen, in Zijn onderwijs, in Zijn contact met mensen, heeft Hij laten zien wie de Vader is. Een God van trouw, van goedheid, van barmhartigheid, van recht, van vrede, van vreugde, van blijdschap, vooral van liefde, intense liefde. 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.' De God van het verbond heeft Zich laten zien! God die ook met ons een bondgenootschap heeft gesloten, Hij heeft Zich niet verborgen gehouden. In Jezus Christus heeft Hij een gezicht gekregen. Dat gezicht van de Here Jezus, dat kunnen wij niet zien met onze aardse ogen. Maar we kunnen Hem wel als het ware zien met geestelijke ogen. Zien op Jezus, dat betekent: gericht zijn op Hem, totaal, helemaal geconcentreerd zijn op je Verlosser. Er is een oud verhaal over de Perzische koning Cyrus. Zijn leger had een volk overwonnen, en op een dag werd de prins van dat volk voor Cyrus gebracht, met zijn vrouw en zijn kinderen. Koning Cyrus zei tegen de prins: 'Ik kan u vrijlaten als ik wil. Wat geeft u daarvoor?' De prins zei: 'Ik geef u de helft van alles wat ik bezit.' 'En als ik je kinderen vrijlaat, wat geef je me dan?' vroeg Cyrus. De prins zei: 'Alles wat ik heb, o koning, alles!' 'En als ik je vrouw loslaat, wat heb je daarvoor over?' De prins aarzelfde geen moment: 'Majesteit, als u mijn vrouw vrijlaat, dan geef ik u mijzelf.' Koning Cyrus was ontroerd. Wat hield die prins veel van zijn vrouw en kinderen! Hij liet ze allemaal vrij. Naderhand zei de prins tegen zijn vrouw: 'Koning Cyrus is een knappe man, vond je niet?' Weet u wat zijn vrouw zei: 'Ik weet het niet, ik heb er niet op gelet. Ik kon alleen maar naar jou kijken, de man die zichzelf wilde opofferen, voor mij!' Dat is het! God laat Zich zien. Aan Israël: letterlijk. Later in de gestalte van een Mens, Jezus. Vandaag in de tekenen van brood en wijn. Wat een bijzondere God! Als je Zijn liefde hebt ontdekt, dan kun je je blik niet meer van Hem afhouden! Amen.